

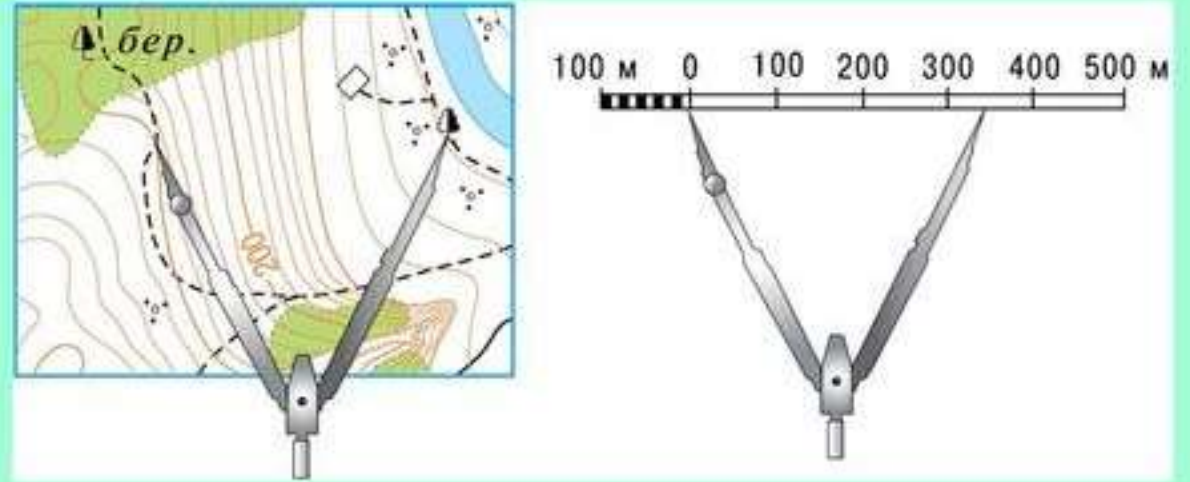
Я досліджую світ
4 клас

Сьогодні
18.09.2024

Урок
№8

Масштаб

Що таке масштаб

Сьогодні

Дата: 18.09.2024

Клас: 4-Б

Урок: ЯДС

Вчитель: Таран Н.В.

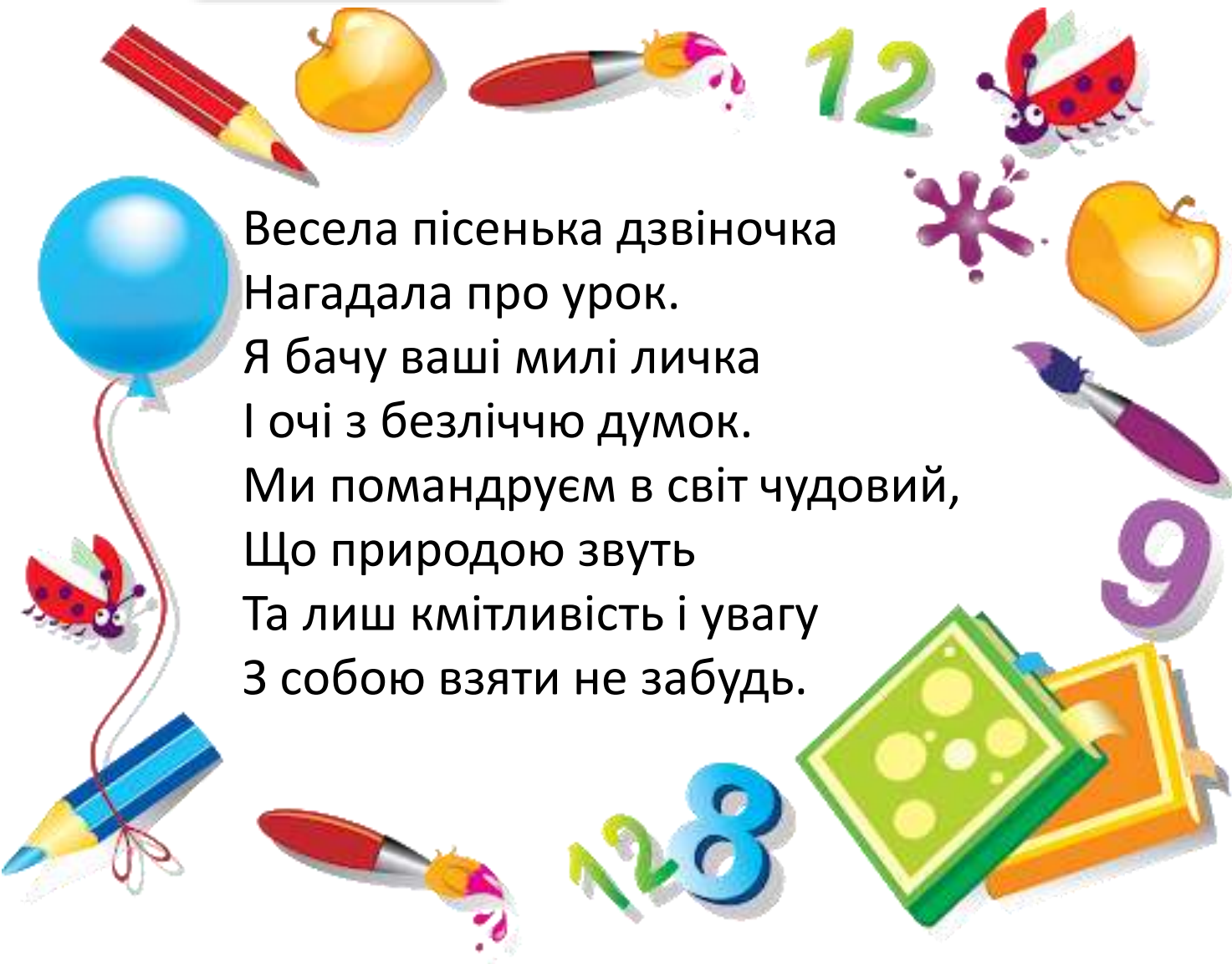
Тема. Що таке масштаб

Мета: вчити пояснювати значення плану місцевості і карти; знаходити і показувати на картах материки, океани та інші об'єкти відповідно до навчального завдання; розвивати увагу, мислення, мовлення.

Сьогодні
18.09.2024

Організація класу

Весела пісенька дзвіночка
Нагадала про урок.
Я бачу ваші милі личка
І очі з безліччю думок.
Ми помандруєм в світ чудовий,
Що природою звуть
Та лиш кмітливість і увагу
З собою взяти не забудь.

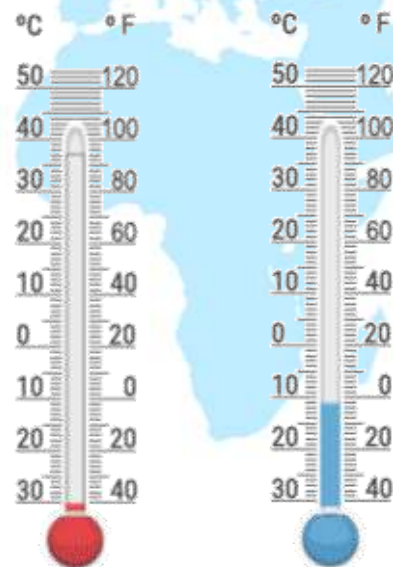
Сьогодні
18.09.2024

LIVE

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

Привіт, друзі!
А яка зараз пора року?
Який місяць?
Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми
йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Що таке карта? Назвіть складові карти.

Що на картах указує напрямки: північ-південь,
захід-схід?

Чим малюнок відрізняється від плану
місцевості?

План відрізняється від малюнка ще й тим, що його накреслено в масштабі. Якщо прикласти до плану лінійку із сантиметровими й міліметровими поділками, можна визначити відстані між населеними пунктами, початком і кінцем лісу, поля тощо. За малюнком це зробити неможливо.

Щоб зобразити місцевість на плані, користуються масштабом.

Масштаб – це число, що показує, у скільки разів довжина відрізка на плані менша від довжини відповідного відрізка на місцевості.

Щоб накреслити на папері план шкільного спортивного майданчика, довжина якого 42 м, а ширина – 22 м, його розміри умовно зменшують. Для цього потрібно вибрати масштаб.

Наприклад, 1 см на плані відповідатиме 1 м дійсних розмірів. Тоді на плані спортивний майданчик матиме довжину 42 см, а ширину – 22 см. Щоб зазначити, як зменшено дійсні розміри спортивного майданчика на плані, указують масштаб: в 1 сантиметрі 1 метр.

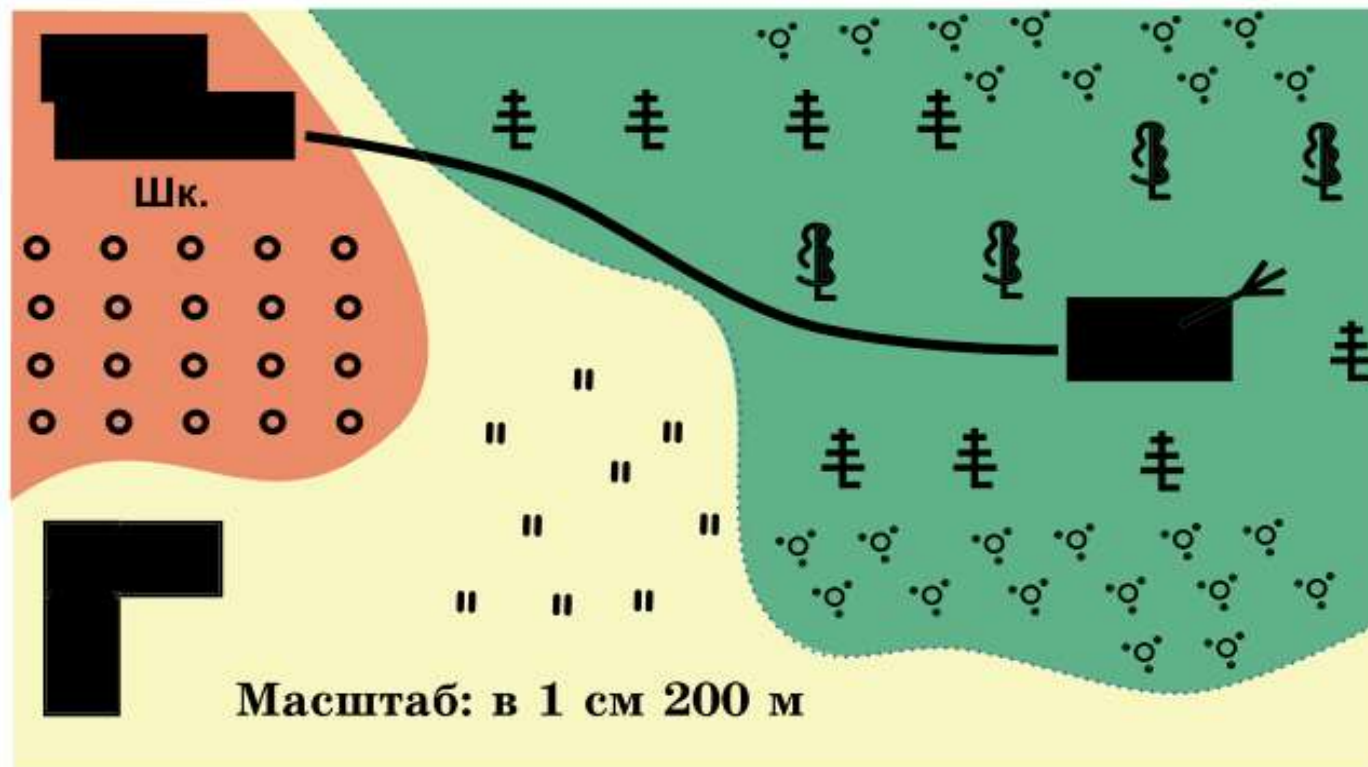
Розгляньте план пришкільної ділянки (див. форзац 1). Унизу ви побачите напис: в 1 сантиметрі 100 метрів. Це означає, що 1 см на плані відповідає 100 м на місцевості.

Масштаб зазначають на плані так:

Масштабом користуються не тільки для креслення плану. Знаючи масштаб, за планом можна обчислити відстані між населеними пунктами, полем і річкою, будинком і школою тощо.

- Розгляньте план місцевості.

Щоб визначити відстань від школи до будинку лісника, потрібно розмістити лінійку на плані так, щоб позначка «нуль» на ній була поруч зі школою, і виміряти відстань до будинку лісника. На плані від школи до будинку 8 см. Масштаб плану: в 1 см 200 м. Отже, відстань на місцевості від школи до будинку лісника становить 1600 м ($200 \cdot 8 = 1600$).

Масштаб карти показує, що 1 см на карті відповідає 4 км на місцевості. Відстань на карті між двома містами дорівнює 8 см. Скільки кілометрів між цими містами?

$$4 * 8 = 32 \text{ км} - \text{відстань між містами}$$

Як на плані позначити дитячий майданчик, який простягнувся із заходу на схід на 500 м, а з півночі на південь – на 900 м? Оберіть масштаб так, щоб цей план можна було зобразити на сторінці зошита.

Сьогодні
18.09.2024

Рухлива вправа

РУХЛИВА

ВПРАВА

Сьогодні
18.09.2024

Робота в зошитах

Завдання 1

Визнач масштаб карти, якщо кожному сантиметру на карті відповідає відстань на місцевості, що дорівнює 2300 км. Запиши.

М Масштаб: в 1 см – 2300000 м

Завдання 2

На рисунку зображено горб. Визнач:

А Висоту горба

Б Який схил горба крутий, а який пологий?

Розв'язання

$$50 \text{ м} * 4 = 200 \text{ м}$$

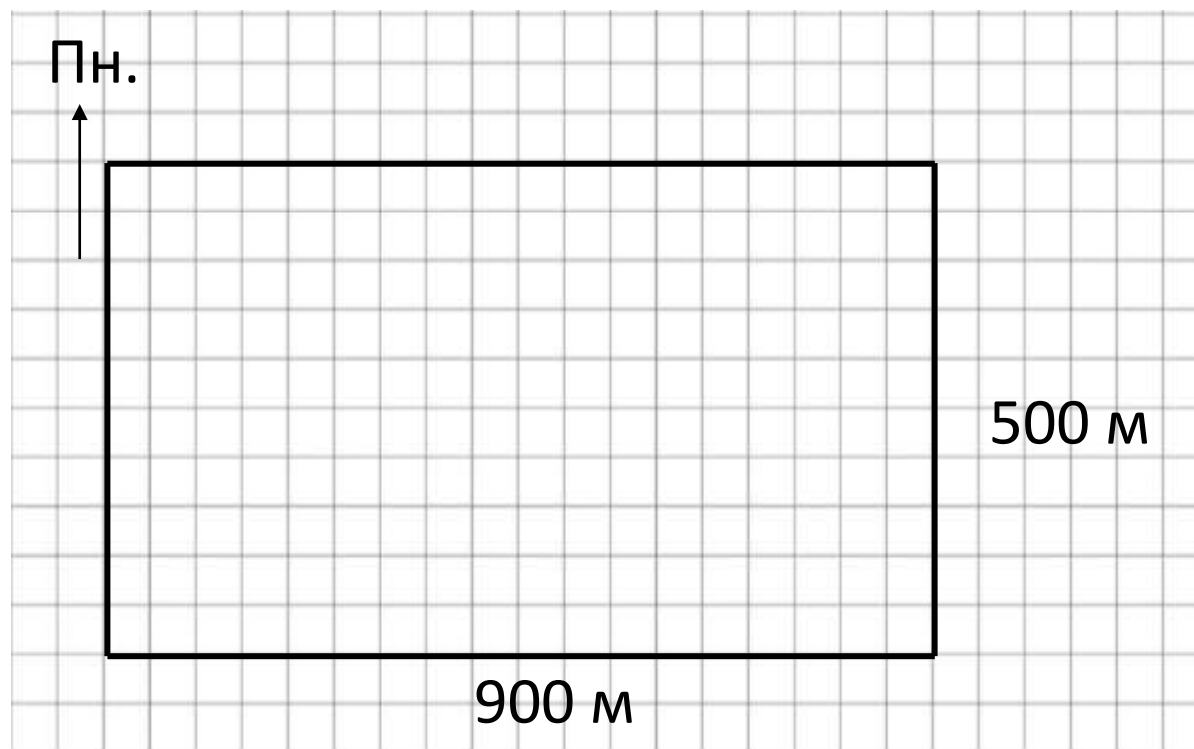
Відповідь: висота горба складає 200 м.

Завдання 4

Накресли план дитячого майданчика, який простягнувся з заходу на схід на 900 м, а з півночі на південь – на 500 м. Обери масштаб так, щоб цей план можна було зобразити в зазначеному місці.

М в 1 см – 100 м

1. Що таке масштаб?

2. Запитайте в батьків або в інших дорослих чи користувалися вони масштабом. З якою метою?

3. Обчисліть відстань між містами, якщо на плані вона дорівнює 6 см. Масштаб плану: в 1 см 1 км.

4. Розгляньте карту України (форзац 1). Користуючись масштабом, визначте:

- відстань від столиці України до свого обласного центру;
- відстань від свого обласного центру до Чорного моря;
- відстань від свого обласного центру до найближчого кордону

Коротко про головне

Щоб зобразити місцевість на плані, користуються масштабом. Масштаб – це число, що показує, у скільки разів зменшено реальну відстань на плані або карті.

...масштабом користуються під час виготовлення моделей літаків, танків, кораблів, автомобілів та інших об'єктів. При цьому виготовлені моделі повинні бути менше від своїх прототипів саме у вказану кількість разів.

Сьогодні
18.09.2024

Домашнє завдання

**Короткий запис у
щоденник
підручник с.28-30,
зошит с.16-17 №3, № 5
(практичне завдання).
Фотозвіт надсилати на
освітню платформу
Human.**

Успіхів у навчанні!

Сьогодні
18.09.2024

Ромашка Блума

Просте питання. (Що?, Де?, Як?)

Що таке масштаб?

Інтерпретуюче питання. (Чому?)

Чому потрібно вміти користуватися масштабом?

Практичне питання. (Як ми можемо ...?)

Як правильно користуватися масштабом?

Оцінюче питання. (Порівняння)

Добре чи погано вміти визначати відстані на карті?

Творче питання. (З часткою «б»)

Яку відстань на карті світу, тобі хотілося б визначити, користуючись масштабом?

Уточнююче питання. (Наскільки я зрозумів ...)

Чи кожен повинен вміти користуватися масштабом?

